

عنوان مقاله:

جنبش سیاسی اسماعیلیان نزاری و نسبت آن با هویت ایرانی و زبان فارسی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های راهبردی سیاست، دوره 3، شماره 10 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

حبیب اله فاضلی - استادیار گروه علوم سیاسی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

شکل گیری جنبش اسماعیلیه ریشه در تحولات سیاسی-مذهبی دو قرن اولیه تاریخ اسلام و اختلاف بر سر مسیله جانشینی یا رهبری سیاسی جامعه اسلامی دارد. از قرن دوم هجری و پیدایش فرق مختلف امامیه، این فرق منبع مهمی در تحولات سیاسی-فرهنگی جهان اسلام به شمار میرفتند. اسماعیلیان توانستند دولت بزرگ فاطمیان را به وجود آورند که در قالب امپراتوری شیعی و برای اولین بار مرکزیت بغداد را به چالش کشیدند. اسماعیلیان شرقی که مرکز عمده آنها ایران بود به تدریج با نام نزاریه اعلام استقلال کردند و دولت الموت را بنیان گذاردند. نزاریان ایران داعیه حکومتی شیعی و شکست خلافت سنی را داشتند و در این میان تحولات فرهنگی زیادی را رقم زدند که از جمله آن تلاش این فرقه برای تقویت زبان فارسی و الگوهای ایرانی در تقابل با زبان عربی و الگوهای خلافت است. در این مقاله در پی آن هستیم تا ارتباط جنبش نزاریان ایران را با هویت ایرانی مورد بررسی قرار دهیم و در این مسیر نیز به تلاش جنبشهای معاصر اسماعیلیان جهت بهره گیری از محیط و ظرفیتهای سنت ایرانی خواهیم پرداخت و اینکه نزاریان نیز در تقابل با دشمنان خود چاره ای جز بهره گیری از زبان فارسی و الگوهای ایرانی نداشته اند. آمیختگی با تصوف نیز راهبرد سیاسی دیگری است که نخبگان اسماعیلی بعد از سقوط الموت به کار بستند که به تحلیل آن نیز خواهیم پرداخت.

کلمات کلیدی:

اسماعیلیان- نزاریان - الموت- فرق صوفیه- زبان فارسی- هویت ایرانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/722251>

